

Recensie: Dark Waters

Kinepolis Antwerpen
vrijdag 28 februari 2020

foto © WW Entertainment

Recensie:

Dark Waters, de prent van Todd Haynes, die gebaseerd is op waargebeurde feiten, start al even traag op als Windows 2000. De film die de mosterd ging halen bij het artikel 'The Lawyer Who Became DuPont's Worst Nightmare' van Nathaniel Rich dat in The New York Times Magazine op 10 januari 2016 verscheen en een milieuschandaal aan het licht bracht waarbij het chemiebedrijf DuPont verantwoordelijk werd gesteld voor het schaden van de gezondheid van zijn eigen werknemers, het milieu en de consumenten, sleept net zoals de rechtsgang en de medische analyse (een medisch panel deed er maar liefst 7 jaar over om 69.000 bloedstalen te analyseren van inwoners van West-Virginia in dat dossier). Maar de thematiek is uiteraard wel ontzettend boeiend en brandend actueel.

Via Robert Bilotts grootmoeder komt Wilbur Tennant (Bill Camp), een boer uit Parkersburg (West-Virginia) in contact met de bedrijfsjurist die bedrijven bijstaat en verdedigt als ze het milieu vervuilen maar daar niet de wet in overtreden. Tennant dropt VHS-cassettes op zijn kantoor waaruit blijkt dat zijn koeien vergiftigd zijn. 190 stierven er. Hun ingewanden blijken zwaar aangetast en groot, in sommige gevallen werden er tumors ontwikkeld, en vaak zijn hun tanden zo rot als wat en pikzwart. Hij vreest dan ook dat er iets in het water zit en het bedrijf dat aan zijn domein grenst zonder medeweten van de autoriteiten giftig afval ondergronds stockeert en loost. Bilott start een kleine zaak om op die manier inzage te krijgen in de milieustudie. Die stelt dat de dieren van Tennant niet in goede omstandigheden worden gehouden, maakt gewag van veel vliegen, enz. Verder komt DuPont er keurig uit. Het brengt Bilott bij de piste dat de giftige stoffen waar het mogelijks om draait, misschien nog niet gereguleerd zijn.

DuPont werkt mee, in die zin dat het bedrijf honderden dozen bezorgt in de hoop dat het Bilott ontmoedigt om het vele werk aan te vangen op zoek naar bewijsmateriaal. Maar de jurist begint wél aan het monnikenwerk en ontdekt al gauw verwijzingen in verschillende documenten naar PFOA waarvan hij vermoedt dat het een chemische stof is maar waar hij geen info over vindt in de gespecialiseerde literatuur of op het internet. Via een chemicus komt ie te weten dat het mogelijks om perfluorooctaanzuur (C8) gaat, een stof die aanvankelijk gebruikt werd voor legertanks, maar daarna in producten voor consumenten gebruikt werd: onder andere in kledij, maar vooral in de zeer populaire teflon anti-aanbakpan zit. Op het einde van de film stellen de end credits dat 99% van de het leven op aarde perfluorooctaanzuur in zijn of haar bloedbaan heeft zitten. Het is niet afbreekbaar, blijft levenslang in de bloedbaan en stapelt zich na verloop van tijd ook op. Andere, wellicht duizenden chemicaliën zijn trouwens ook nog niet gereguleerd. Niet meteen nieuws om vrolijk van te worden.

In de verschillende dozen ontdekt Bilott de resultaten van verschillende interne studies die DuPont jarenlang verrichtte rond PFOA-C8. Dieren en mensen kregen nier- en teelbalkanker, baby's van vrouwen die op de lijn van de anti-aanbakpannen werkten vertoonden afwijkingen bij de geboorte, er werd soms een verhoging van de cholesterol vastgesteld, problemen met de schildklier. Verder tonen de documenten ook aan dat het bedrijf het giftige slib loosde en de kreek waar de koeien van Tennant dronken besmet is (wat ie al vermoedde omdat de stenen in het water er helemaal wit uit zien).

DuPont is zowat overal in de samenleving in Parkersburg aanwezig. Zo zien we het logo terugkomen als sponsor van allerlei initiatieven en reclameborden. Vandaar ook dat de lokale gemeenschap het bedrijf dat een belangrijke werkgever is ook op handen draagt. Tennant en zijn vrouw ontwikkelen kanker omdat ze het vlees van hun koeien eten. Zowat iedereen in Parkersburg reageert dan ook vijandig wanneer het nieuws bekend geraakt dat ie DuPont aanklaagt. Er passeren ook inbrekers over de vloer. Bilott laat het dossier niet los, ook niet wanneer het bedrijf en Tennant uiteindelijk akkoord gaan met een minnelijke schikking en het Amerikaanse federale milieuagentschap het bedrijf een boete oplegt van 16,5 miljoen dollar.Â

Hij wil dan ook een groepsvordering opstarten voor alle inwoners van Parkersburg die werknemer zijn of waren, of producten van DuPont gebruikten. Het bedrijf zelf stelt de inwoners gerust via een brief en meldt inderdaad dat ze blootgesteld zijn geweest aan de stof maar minimaliseert de zaken. Het is in feite een juridische keuze omdat op basis van die brief die buurtbewoner Joe Kiger meldt, de verjaringstermijn vastgelegd is om een groepsvordering op te starten. Het geeft de advocaat die op een bepaald moment in niets nog gelooft â€“ 'The system is rigged. The want us to believe that it'll protect us, but that's a lie. We protect us. We do. Nobody else. Not the companies, not the scientists, not the government. Us.' - nog welgeteld een maand. Het ganse dossier weegt niet alleen op het professioneel leven van Robert Bilott, ook zijn privéleven met zijn zwangere vrouw (vertolkt door Anne Hathaway) wordt op de proef gesteld, net als zijn eigen gezondheid.

Dark Waters bevat een wel erg voorspelbare song in de soundtrack: 'Take Me Home, Country Roads' van John Denver. Verder passeren onder andere 'The Real Thing' van Kenny Loggins en 'I Won't Back Down' van Johnny Cash. In de story telling gebruikt de film jaartallen als tussentitels waardoor de prent te veel aanvoelt als het samenbrengen van verschillende stukken wat de dramatische spanningsboog helaas niet ten goede komt en afstandelijkheid schept met de kijker. Op het einde komt de film ook wat in tijdsnood en wordt het verhaal in sneltempo met enkele boodschappen net voor de eindgeneriek afgehaspeld. Vormelijk hebben we dus onze bedenkingen over het eindresultaat. Inhoudelijk is die dan weer wél een must see.

< Bert Hertogs >